Ίακώβου

Ἰάκωβος, θεοῦ καὶ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ δοῦλος, ταῖς δώδεκα φυλαῖς ταῖς ἐν τῇ 1 διασπορᾳ,¹ χαίρειν.

Πᾶσαν χαρὰν ἡγήσασθε, ἀδελφοί μου, ὅταν πειρασμοῖς περιπέσητε ποικίλοις, ²
γινώσκοντες ὅτι τὸ δοκίμιον ὑμῶν τῆς πίστεως κατεργάζεται ὑπομονήν: ἡ δὲ 3
ὑπομονὴ ἔργον τέλειον ἐχέτω, ἵνα ἦτε τέλειοι καὶ ὁλόκληροι, ἐν μηδενὶ
λειπόμενοι. 10

Εἰ δέ τις ὑμῶν λείπεται¹⁰ σοφίας, αἰτείτω παρὰ τοῦ διδόντος θεοῦ πᾶσιν ἁπλῶς,¹¹ 5 καὶ οὐκ ὀνειδίζοντος,¹² καὶ δοθήσεται αὐτῷ. Αἰτείτω δὲ ἐν πίστει, μηδὲν 6 διακρινόμενος:¹³ ὁ γὰρ διακρινόμενος¹³ ἔοικεν¹⁴ κλύδωνι θαλάσσης ἀνεμιζομένῳ

¹ διασπορά, ᾶς, ἡ, diaspora, dispersion. ² ἡγέομαι, lead, be chief. ³ πειρασμός, οῦ, ὁ, temptation, trial. ⁴ περιπίπτω, fall in with, strike. ⁵ ποικίλος, varied, manifold. ⁶ δοκίμιον, ου, τό, testing, test. ⁷ κατεργάζομαι, work out, produce. ⁸ τέλειος, complete, perfect. ⁹ δλόκληρος, whole, complete. ¹⁰ λείπω, leave, leave behind. ¹¹ ἀπλῶς, simply, sincerely. ¹² ὀνειδίζω, reproach, revile. ¹³ διακρίνω, discriminate, judge. ¹⁴ ἔοικα, be like, am like. ¹⁵ ἀνεμίζω, am blown with the wind.

Ἰακώβου 1:7 Byzantine NT

καὶ ῥιπιζομένῳ. ^{1} Μὴ γὰρ οἰέσθω ^{2} ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὅτι λήψεταί τι παρὰ τοῦ ^{7} κυρίου. Ανὴρ δίψυχος, ^{3} ἀκατάστατος ^{4} ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ.

Καυχάσθω δὲ ὁ ἀδελφὸς ὁ ταπεινὸς ἐν τῷ ὕψει αὐτοῦ: ὁ δὲ πλούσιος ἐν τῇ 9 ταπεινώσει ἀὐτοῦ: ὅτι ὡς ἄνθος χόρτου παρελεύσεται. Ανέτειλεν γὰρ ὁ 11 ἤλιος σὺν τῷ καύσωνι, καὶ ἐξήρανεν τὸν χόρτον, καὶ τὸ ἄνθος αὐτοῦ ἐξέπεσεν, καὶ ἡ εὐπρέπεια τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἀπώλετο: οὕτως καὶ ὁ πλούσιος ἐν ταῖς πορείαις αὐτοῦ μαρανθήσεται.

Μακάριος ἀνὴρ ὃς ὑπομένει¹³ πειρασμόν:²⁰ ὅτι δόκιμος²¹ γενόμενος λήψεται τὸν 12 στέφανον²² τῆς ζωῆς, ὃν ἐπηγγείλατο²³ ὁ κύριος τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. Μηδεὶς 13 πειραζόμενος λεγέτω ὅτι Ἀπὸ θεοῦ πειράζομαι: ὁ γὰρ θεὸς ἀπείραστός²⁴ ἐστιν κακῶν, πειράζει δὲ αὐτὸς οὐδένα: ἕκαστος δὲ πειράζεται, ὑπὸ τῆς ἰδίας 14

¹ ῥιπίζω, toss to and fro. ² οἴμαι, think, suppose. ³ δίψυχος, double-minded, hesitating. ⁴ ἀκατάστατος, unstable, restless. ⁵ ταπεινός, humble, downcast. ⁶ ὕψος, ους, τό, height, heaven. ⁷ πλούσιος, rich. ⁸ ταπείνωσις, εως, ή, humiliation, humble state. ⁹ ἄνθος, ους, τό, flower, bloom. ¹⁰ χόρτος, ου, ό, grass, hay. ¹¹ παρέρχομαι, pass by, go by. ¹² ἀνατέλλω, cause to rise, make to rise. ¹³ καύσων, ωνος, ό, burning heat, scorching heat. ¹⁴ ξηραίνω, dry up, parch. ¹⁵ ἐκπίπτω, fall away, fall out. ¹⁶ εὐπρέπεια, ας, ή, beauty, loveliness. ¹⁷ πορεία, ας, ή, journey, way. ¹⁸ μαραίνω, die, wither. ¹⁹ ὑπομένω, tarry, endure. ²⁰ πειρασμός, οῦ, ό, temptation, trial. ²¹ δόκιμος, tested, approved. ²² στέφανος, ου, ό, crown, garland. ²³ ἐπαγγέλλομαι, promise, profess. ²⁴ ἀπείραστος, unable to be tempted, untried.

Byzantine NT

ἐπιθυμίας ἐξελκόμενος¹ καὶ δελεαζόμενος.² Εἶτα³ ἡ ἐπιθυμία συλλαβοῦσα⁴ 15 τίκτει⁵ ἁμαρτίαν: ἡ δὲ ἁμαρτία ἀποτελεσθεῖσα⁴ ἀποκύει⁻ θάνατον. Μὴ 16 πλανᾶσθε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί. Πᾶσα δόσις⁵ ἀγαθὴ καὶ πᾶν δώρημα³ 17 τέλειον¹⁰ ἄνωθέν¹¹ ἐστιν, καταβαῖνον ἀπὸ τοῦ πατρὸς τῶν φώτων, παρ' ῷ οὐκ ἔνι¹² παραλλαγή,¹³ ἢ τροπῆς¹⁴ ἀποσκίασμα.¹5 Βουληθεὶς ἀπεκύησεν⁻ ἡμᾶς λόγῳ 18 ἀληθείας, εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς ἀπαρχήν¹6 τινα τῶν αὐτοῦ κτισμάτων.¹⁻

 $^{\circ}\Omega$ στε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, ἔστω πᾶς ἄνθρωπος ταχὺς εἰς τὸ ἀκοῦσαι, 19 βραδὺς εἰς τὸ λαλῆσαι, βραδὺς εἰς ὀργήν: ὀργὴ γὰρ ἀνδρὸς δικαιοσύνην θεοῦ 20 οὐ κατεργάζεται. ^{20} Διὸ ἀποθέμενοι πᾶσαν ῥυπαρίαν καὶ περισσείαν κακίας, ^{24} εἰν πραΰτητι δέξασθε τὸν ἔμφυτον λόγον, τὸν δυνάμενον σῶσαι τὰς ψυχὰς ὑμῶν. Γίνεσθε δὲ ποιηταὶ λόγου, καὶ μὴ μόνον ἀκροαταί, παραλογιζόμενοι 22

¹ ἔξέλκω, drag away, entice. ² δελεάζω, lure, entice. ³ εἶτα, then, thereafter. ⁴ συλλαμβάνω, take, conceive. ⁵ τίκτω, give birth to, bear. 6 ἀποτελέω, bring to completion, finish. ⁷ ἀποκυέω, give birth to, bring forth. ⁸ δόσις, εως, ἡ, gift, giving. ⁹ δώρημα, τος, τό, gift, present. ¹⁰ τέλειος, complete, perfect. ¹¹ ἄνωθεν, from above, again. ¹² ἔνι, there is in, is present. ¹³ παραλλαγή, ῆς, ἡ, change, variation. ¹⁴ τροπή, ῆς, ἡ, turning, change. ¹⁵ ἀποσκίασμα, τος, τό, shadow, faint image or copy. ¹⁶ ἀπαρχή, ῆς, ἡ, first fruit. ¹⁷ κτίσμα, ος, τό, creature, created thing. ¹⁸ ταχύς, quickly, quick. ¹⁹ βραδύς, slow. ²⁰ κατεργάζομαι, work out, produce. ²¹ ἀποτίθημι, put off, lay aside. ²² ρυπαρία, ας, ἡ, filthiness, vulgarity. ²³ περισσεία, ας, ἡ, superfluity, surplus. ²⁴ κακία, ας, ἡ, malice, evil. ²⁵ πραΰτης, mildness, gentleness. ²⁶ ἔμφυτος, implanted, inborn. ²⁷ ποιητής, οῦ, ὁ, maker, doer. ²⁸ ἀκροατής, οῦ, ὁ, hearer, hearer of. ²⁹ παραλογίζομαι, deceive, mislead.

Ἰακώβου 1:23

έαυτούς. "Οτι εἴ τις ἀκροατὴς λόγου ἐστὶν καὶ οὐ ποιητής, οὖτος ἔοικεν ἀνδρὶ 23 κατανοοῦντι τὸ πρόσωπον τῆς γενέσεως αὐτοῦ ἐν ἐσόπτρῳ: κατενόησεν γὰρ 24 ἑαυτὸν καὶ ἀπελήλυθεν, καὶ εὐθέως ἐπελάθετο ὁποῖος ἦν. Ὁ δὲ παρακύψας 25 εἰς νόμον τέλειον τὸν τῆς ἐλευθερίας καὶ παραμείνας, οὖτος οὐκ ἀκροατὴς ἐπιλησμονῆς ἀγενόμενος ἀλλὰ ποιητὴς ἔργου, οὖτος μακάριος ἐν τῆ ποιήσει ἀὐτοῦ ἔσται. Εἴ τις δοκεῖ θρῆσκος ἱ εἶναι ἐν ὑμῖν, μὴ χαλιναγωγῶν ἡ γλῶσσαν 26 αὐτοῦ, ἀλλὰ ἀπατῶν καὶ ἀμίαντος παρὰ θεῷ καὶ πατρὶ αὕτη ἐστίν, ἐπισκέπτεσθαι καὶ ἀμίαντος τῆ θλίψει αὐτῶν, ἄσπιλον ἑατιὸν τηρεῖν ἀπὸ τοῦ κόσμου.

¹ἀκροατής, οῦ, ὁ, hearer, hearer of. ²ποιητής, οῦ, ὁ, maker, doer. ³ἔοικα, be like, am like. ⁴κατανοέω, observe, understand. ⁵γένεσις, εως, ἡ, origin, birth. 'ἔσοπτρον, ου, τό, mirror. ⁻ἔπιλανθάνομαι, forget, neglect. 8 ὁποῖος, what sort of, what kind of. ⁹παρακύπτω, stoop to look, look. ¹¹ τέλειος, complete, perfect. ¹¹ ἐλευθερία, ας, ἡ, liberty, freedom. ¹² παραμένω, remain beside, continue. ¹³ ἐπιλησμονή, ῆς, ἡ, forgetfulness. ¹⁴ ποίησις, εως, ἡ, making, doing. ¹⁵ θρῆσκος, religious. ¹⁶ χαλιναγωγέω, bridle, hold in check. ¹⁻ἀπατάω, deceive, lead into error. ¹⁵ μάταιος, vain, useless. ¹⁰ θρησκεία, ας, ἡ, religion, worship. ²⁰ καθαρός, clean, pure. ²¹ ἀμίαντος, undefiled, untainted. ²² ἐπισκέπτομαι, visit, have a care for. ²³ ὀρφανός, orphan, bereaved. ²⁴χήρα, ας, ἡ, widow. ²⁵ ἄσπιλος, spotless, unstained.

Byzantine NT Υακώβου 2:2

Άδελφοί μου, μὴ ἐν προσωποληψίαις ^{1} ἔχετε τὴν πίστιν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ 2χριστού της δόξης. Έαν γαρ εἰσέλθη εἰς τὴν συναγωγὴν ὑμῶν ἀνὴρ 2 χρυσοδακτύλιος έν ἐσθῆτι λαμπρᾶ, ἐεἰσέλθη δὲ καὶ πτωχὸς ἐν ῥυπαρᾶ ἐσθῆτι, καὶ ἐπιβλέψητε ἐπὶ τὸν φοροῦντα τὴν ἐσθῆτα τὴν λαμπράν, καὶ εἴπητε 3αὐτῷ, Σὺ κάθου ὧδε καλῶς, καὶ τῷ πτωχῷ εἶπητε, Σὺ στῆθι ἐκεῖ, ἢ κάθου ὧδε ύπὸ τὸ ὑποπόδιόν μου: καὶ οὐ διεκρίθητε ἐν ἑαυτοῖς, καὶ ἐγένεσθε κριταὶ 4 διαλογισμών πονηρών; Ακούσατε, άδελφοί μου άγαπητοί. Ούχ δ θεὸς 5 έξελέξατο 12 τοὺς πτωχοὺς τοῦ κόσμου πλουσίους 13 ἐν πίστει, καὶ κληρονόμους 14 τῆς βασιλείας ἧς ἐπηγγείλατο τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν; Υμεῖς δὲ ἠτιμάσατε 6τὸν πτωγόν. Οὐγ οἱ πλούσιοι¹³ καταδυναστεύουσιν¹⁷ ὑμῶν, καὶ αὐτοὶ ἕλκουσιν ύμᾶς εἰς κριτήρια; Οὐκ αὐτοὶ βλασφημοῦσιν τὸ καλὸν ὄνομα τὸ ἐπικληθὲν 7 έφ' ὑμᾶς; Εἰ μέντοι² νόμον τελεῖτε² βασιλικόν,² κατὰ τὴν γραφήν, Ἀγαπήσεις 8

¹προσωποληψία, ας, ή, partiality, favoritism. ²χρυσοδακτύλιος, with a gold ring. ³ἐσθής, ῆτος, ή, clothing. ⁴λαμπρός, bright, shining. ⁵ρυπαρός, filthy, soiled. ⁶ἐπιβλέπω, look on (with favor), have regard for. ⁷φορέω, wear, bear. ⁸ὑποπόδιον, ου, τό, footstool. ⁹διακρίνω, discriminate, judge. ¹⁰ κριτής, ου, ό, judge. ¹¹διαλογισμός, οῦ, ὁ, reasoning, questioning. ¹²ἐκλέγομαι, choose, elect. ¹³πλούσιος, rich. ¹⁴κληρονόμος, ου, ό, heir, inheritor. ¹⁵ἐπαγγέλλομαι, promise, profess. ¹⁶ἀτιμάζω, dishonor, disgrace. ¹⁷καταδυναστεύω, oppress, overpower. ¹⁸ἑλκύω, drag, draw. ¹⁹κριτήριον, ου, τό, law court, tribunal. ²⁰μέντοι, yet, however. ²¹τελέω, finish, fulfill. ²²βασιλικός, royal, connected with a king.

Ίακώβου 2:9 Byzantine NT

τὸν πλησίον¹ σου ὡς σεαυτόν, καλῶς ποιεῖτε: εἰ δὲ προσωποληπτεῖτε,² 9 ἀμαρτίαν ἐργάζεσθε, ἐλεγχόμενοι³ ὑπὸ τοῦ νόμου ὡς παραβάται.⁴ "Όστις γὰρ 10 ὅλον τὸν νόμον τηρήσει, πταίσει⁵ δὲ ἐν ἑνί, γέγονεν πάντων ἔνοχος. Ὁ γὰρ 11 εἰπών, Μὴ μοιχεύσεις,⁻ εἶπεν καί, Μὴ φονεύσεις: εἰ δὲ οὐ μοιχεύσεις,⁻ φονεύσεις δέ, γέγονας παραβάτης⁴ νόμου. Οὕτως λαλεῖτε καὶ οὕτως ποιεῖτε, 12 ὡς διὰ νόμου ἐλευθερίας μέλλοντες κρίνεσθαι. Ἡ γὰρ κρίσις ἀνέλεος τῷ μὴ 13 ποιήσαντι ἔλεος: κατακαυχᾶται ἐλεον κρίσεως.

Τί τὸ ὄφελος, ¹³ ἀδελφοί μου, ἐὰν πίστιν λέγη τις ἔχειν, ἔργα δὲ μὴ ἔχη; Μὴ 14 δύναται ἡ πίστις σῶσαι αὐτόν; Ἐὰν δὲ ἀδελφὸς ἢ ἀδελφὴ ¹⁴ γυμνοὶ ¹⁵ ὑπάρχωσιν 15 καὶ λειπόμενοι ¹⁶ ὧσιν τῆς ἐφημέρου ¹⁷ τροφῆς, ¹⁸ εἴπη δέ τις αὐτοῖς ἐξ ὑμῶν, 16 'Υπάγετε ἐν εἰρήνη, θερμαίνεσθε ¹⁹ καὶ χορτάζεσθε, ²⁰ μὴ δῶτε δὲ αὐτοῖς τὰ ἐπιτήδεια ²¹ τοῦ σώματος, τί τὸ ὄφελος; ¹³ Οὕτως καὶ ἡ πίστις, ἐὰν μὴ ἔργα ἔχη, 17

¹πλησίον, near, neighbor (as a noun). ²προσωποληπτέω, show partiality. ³ ἐλέγχω, convict, reprove. ⁴παραβάτης, ου, ὁ, transgressor. ⁵πταίω, cause to stumble. ⁶ἔνοχος, involved in, liable. ⁷μοιχεύω, commit adultery. ⁸φονεύω, kill, murder. ⁹ ἐλευθερία, ας, ἡ, liberty, freedom. ¹⁰ ἀνέλεος, merciless, without mercy. ¹¹ ἔλεος, ους, ὁ, pity, mercy. ¹² κατακαυχάομαι, exult over, triumph over. ¹³ ὄφελος, ους, τό, use, benefit. ¹⁴ ἀδελφή, ῆς, ἡ, sister. ¹⁵γυμνός, naked, wearing only under-garments. ¹⁶ λείπω, leave, leave behind. ¹⁷ ἔφήμερος, daily, for the day. ¹⁸ τροφή, ῆς, ἡ, food, nourishment. ¹⁹ θερμαίνω, warm. ²⁰χορτάζω, eat until full, be filled. ²¹ ἐπιτήδειος, necessary.

Byzantine NT

νεκρά ἐστιν καθ' ἑαυτήν. Άλλ' ἐρεῖ τις, Σὺ πίστιν ἔχεις, κάγὼ ἔργα ἔχω: δεῖξόν 18 μοι την πίστιν σου έκ των ἔργων σου, κάγω δείξω σοι έκ των ἔργων μου την πίστιν μου. Σὺ πιστεύεις ὅτι ὁ θεὸς εἶς ἐστίν: καλῶς ποιεῖς: καὶ τὰ δαιμόνια 19 πιστεύουσιν, καὶ φρίσσουσιν. Θέλεις δὲ γνῶναι, $\tilde{\omega}^2$ ἄνθρωπε κενέ, δτι ἡ πίστις 20 χωρίς των ἔργων νεκρά ἐστιν; Άβραὰμ ὁ πατὴρ ἡμων οὐκ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη, 21 άνενέγκας Τσαὰκ τὸν υίὸν αὐτοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον; Βλέπεις ὅτι ἡ πίστις 22 συνήργει τοῖς ἔργοις αὐτοῦ, καὶ ἐκ τῶν ἔργων ἡ πίστις ἐτελειώθη; Καὶ 23 ἐπληρώθη ἡ γραφὴ ἡ λέγουσα, Ἐπίστευσεν δὲ Ἀβραὰμ τῷ θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῶ εἰς δικαιοσύνην, καὶ φίλος θεοῦ ἐκλήθη. Ὁρᾶτε τοίνυν ὅτι ἐξ ἔργων 24 δικαιοῦται ἄνθρωπος, καὶ οὐκ ἐκ πίστεως μόνον. Όμοίως δὲ καὶ Ῥαὰβ ἡ πόρνη 25 οὐκ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη, ὑποδεξαμένη τοὺς ἀγγέλους, καὶ ἑτέρα ὁδῷ ἐκβαλοῦσα; εστιν, οὕτως καὶ ἡ 26πίστις χωρὶς τῶν ἔργων νεκρά ἐστιν.

¹ φρίσσω, shudder. ² ὧ, Oh! omega. ³ κενός, empty, vain. ⁴ ἀναφέρω, bring up, offer. ⁵ θυσιαστήριον, ου, τό, altar. ⁶ συνεργέω, work together. ⁷ τελειόω, fill, fulfill. ⁸ φίλος, ου, ό, loving, friend. ⁹ τοίνυν, accordingly, therefore. ¹⁰ πόρνη, ης, ή, prostitute. ¹¹ ὑποδέχομαι, welcome, receive.

Τακώβου 3:2 Byzantine NT

Μὴ πολλοὶ διδάσκαλοι γίνεσθε, ἀδελφοί μου, εἰδότες ὅτι μεῖζον κρίμα 3 <u>ληψόμεθα. Πολλά γάρ πταίομεν ἄπαντες. Εἴ τις ἐν λόγω οὐ πταίει, οὖτος 2</u> τέλειος ^{3} ἀνήρ, δυνατὸς χαλιναγωγῆσαι καὶ ὅλον τὸ σῶμα. Ἰδε, τῶν ἴππων ^{5} 3 τούς χαλινούς εἰς τὰ στόματα βάλλομεν πρὸς τὸ πείθεσθαι αὐτούς ἡμῖν, καὶ όλον τὸ σῶμα αὐτῶν μετάγομεν. Τίδού, καὶ τὰ πλοῖα, τηλικαῦτα δύντα, καὶ ὑπὸ 4σκληρῶν ἀνέμων ἐλαυνόμενα, 10 μετάγεται του ἐλαχίστου 11 πηδαλίου, 12 ὅπου αν ή δρμη ^{13} τοῦ εὐθύνοντος ^{14} βούληται. Οὕτως καὶ ή γλῶσσα μικρὸν μέλος 5έστίν, καὶ μεγαλαυχεῖ. Τδού, ὀλίγον πῦρ ἡλίκην το τλην ανάπτει. Καὶ ἡ 6γλώσσα πύρ, ὁ κόσμος τῆς ἀδικίας:19 οὕτως20 ἡ γλώσσα καθίσταται21 ἐν τοῖς μέλεσιν ήμῶν, ή σπιλοῦσα²² ὅλον τὸ σῶμα, καὶ φλογίζουσα²³ τὸν τροχὸν²⁴ τῆς γενέσεως, ^{25} καὶ φλογιζομένη ^{23} ὑπὸ τῆς γεέννης. ^{26} Πᾶσα γὰρ φύσις ^{27} θηρίων τε $^{-7}$ καὶ πετεινῶν, ^{28} έρπετῶν ^{29} τε καὶ ἐναλίων, ^{30} δαμάζεται ^{31} καὶ δεδάμασται ^{31} τῆ

¹ κρίμα, ος, τό, judgment, verdict. ² πταίω, cause to stumble, stumble. ³ τέλειος, complete, perfect. ⁴ χαλιναγωγέω, bridle, hold in check. ⁵ ἵππος, ου, ὁ, horse. ⁶ χαλινός, οῦ, ὁ, bit, bridle. ⁷ μετάγω, guide, direct. ⁸ τηλικοῦτος, so great, so large. ⁹ σκληρός, hard, rough. ¹⁰ ἐλαύνω, drive or push, row. ¹¹ ἐλάχιστος, least, smallest. ¹² πηδάλιον, ου, τό, rudder, rudder of a ship. ¹³ ὁρμή, ῆς, ἡ, impulse, inclination. ¹⁴ εὐθύνω, make straight, guide. ¹⁵ μεγαλαυχέω, boast, am arrogant. ¹⁶ ἡλίκος, how great, how small. ¹⁷ ὕλη, ης, ἡ, forest, wood. ¹⁸ ἀνάπτω, kindle, set on fire. ¹⁹ ἀδικία, ας, ἡ, unrighteousness. ²⁰ οὕτως, thus, so. ²¹ καθίστημι, set, constitute. ²² σπιλόω, stain, defile. ²³ φλογίζω, set on fire, inflame. ²⁴ τροχός, οῦ, ὁ, wheel, course. ²⁵ γένεσις, εως, ἡ, origin, birth. ²⁶ γέεννα, ης, ἡ, gehenna, Gehenna. ²⁷ φύσις, εως, ἡ, nature, inherent nature. ²⁸ πετεινόν, ου, τό, bird. ²⁹ ἑρπετόν, οῦ, τό, creeping thing, reptile. ³⁰ ἐνάλιος, belonging to the sea. ³¹ δαμάζω, tame, subdue.

Byzantine NT Υακώβου 3:8

φύσει¹ τῆ ἀνθρωπίνη:² τὴν δὲ γλῶσσαν οὐδεὶς δύναται ἀνθρώπων δαμάσαι:³ 8 ἀκατάσχετον⁴ κακόν, μεστὴ⁵ ἰοῦ⁶ θανατηφόρου.⁻ Ἐν αὐτῆ εὐλογοῦμεν τὸν θεὸν 9 καὶ πατέρα, καὶ ἐν αὐτῆ καταρώμεθα⁶ τοὺς ἀνθρώπους τοὺς καθ' ὁμοίωσιν⁰ θεοῦ γεγονότας: ἐκ τοῦ αὐτοῦ στόματος ἐξέρχεται εὐλογία¹⁰ καὶ κατάρα.¹¹ Οὐ 10 χρή,¹² ἀδελφοί μου, ταῦτα οὕτως γίνεσθαι. Μήτι¹³ ἡ πηγὴ¹⁴ ἐκ τῆς αὐτῆς ὀπῆς¹⁵ 11 βρύει¹⁶ τὸ γλυκὺ¹⁻ καὶ τὸ πικρόν;¹δ Μὴ δύναται, ἀδελφοί μου, συκῆ¹⁰ ἐλαίας²⁰ 12 ποιῆσαι, ἢ ἄμπελος²¹ σῦκα;²² Οὕτως οὐδεμία πηγὴ¹⁴ άλυκὸν²³ καὶ γλυκὺ¹⁻ ποιῆσαι ΰδωρ.

Τίς σοφὸς²⁴ καὶ ἐπιστήμων²⁵ ἐν ὑμῖν; Δειξάτω ἐκ τῆς καλῆς ἀναστροφῆς²⁶ τὰ 13 ἔργα αὐτοῦ ἐν πραϋτητι²⁷ σοφίας. Εἰ δὲ ζῆλον²⁸ πικρὸν¹⁸ ἔχετε καὶ ἐριθείαν²⁹ ἐν 14 τῆ καρδία ὑμῶν, μὴ κατακαυχᾶσθε³⁰ καὶ ψεύδεσθε³¹ κατὰ τῆς ἀληθείας. Οὐκ 15

¹ φύσις, εως, ἡ, nature, inherent nature. ² ἀνθρώπινος, human, belonging to human beings. ³ δαμάζω, tame, subdue. ⁴ ἀκατάσχετος, unrestrainable, unruly. ⁵ μεστός, full. ⁶ ἰός, οῦ, ὁ, rust, poison. ⁷ θανατηφόρος, death-bringing, deadly. ⁸ καταράομαι, curse. ⁹ ὁμοίωσις, εως, ἡ, likeness, resemblance. ¹⁰ εὐλογία, ας, ἡ, blessing, adulation. ¹¹ κατάρα, ας, ἡ, curse, cursing. ¹² χρή, it is necessary, it ought. ¹³ μήτι, interrogative particle expecting a negative answer. ¹⁴ πηγή, ῆς, ἡ, spring, fountain. ¹⁵ ὁπή, ῆς, ἡ, opening, hole. ¹⁶ βρύω, pour forth, cause to gush forth. ¹⁷ γλυκύς, sweet. ¹⁸ πικρός, bitter, acrid. ¹⁹ συκῆ, ῆς, ἡ, fig tree. ²⁰ ἐλαία, ας, ἡ, olive tree. ²¹ ἄμπελος, ου, ἡ, vine. ²² σῦκον, ου, τό, fig. ²³ ἀλυκός, salty, saltine. ²⁴ σοφός, wise. ²⁵ ἐπιστήμων, expert, skilled. ²⁶ ἀναστροφή, ῆς, ἡ, conduct, behavior. ²⁷ πραΰτης, mildness, gentleness. ²⁸ ζῆλος, ου, ὁ, zeal, jealousy. ²⁹ ἐριθεία, ας, ἡ, rivalry, ambition. ³⁰ κατακαυχάομαι, exult over, triumph over. ³¹ ψεύδομαι, lie.

Ἰακώβου 3:16 Byzantine NT

ἔστιν αὕτη ἡ σοφία ἄνωθεν¹ κατερχομένη,² ἀλλ' ἐπίγειος,³ ψυχική,⁴ δαιμονιώδης.⁵ "Όπου γὰρ ζῆλος καὶ ἐριθεία,⁻ ἐκεῖ ἀκαταστασία καὶ πᾶν 16 φαῦλον πρᾶγμα.¹⁰ Ἡ δὲ ἄνωθεν¹ σοφία πρῶτον μὲν ἁγνή¹¹ ἐστιν, ἔπειτα¹² 17 εἰρηνική,¹³ ἐπιεικής,¹⁴ εὐπειθής,¹⁵ μεστὴ¹⁶ ἐλέους¹⁻ καὶ καρπῶν ἀγαθῶν, ἀδιάκριτος¹⁵ καὶ ἀνυπόκριτος.¹⁰ Καρπὸς δὲ τῆς δικαιοσύνης ἐν εἰρήνῃ σπείρεται 18 τοῖς ποιοῦσιν εἰρήνην.

Πόθεν²⁰ πόλεμοι²¹ καὶ μάχαι²² ἐν ὑμῖν; Οὐκ ἐντεῦθεν,²³ ἐκ τῶν ἡδονῶν²⁴ ὑμῶν 4 τῶν στρατευομένων²⁵ ἐν τοῖς μέλεσιν ὑμῶν; Ἐπιθυμεῖτε,²⁶ καὶ οὐκ ἔχετε: 2 φονεύετε²⁷ καὶ ζηλοῦτε,²⁸ καὶ οὐ δύνασθε ἐπιτυχεῖν:²⁹ μάχεσθε³⁰ καὶ πολεμεῖτε,³¹ οὐκ ἔχετε διὰ τὸ μὴ αἰτεῖσθαι ὑμᾶς: αἰτεῖτε, καὶ οὐ λαμβάνετε, διότι³² κακῶς³³ 3 αἰτεῖσθε, ἵνα ἐν ταῖς ἡδοναῖς² ὑμῶν δαπανήσητε.³⁴ Μοιχοὶ³⁵ καὶ μοιχαλίδες,³⁶ 4

¹ἄνωθεν, from above, again. ²κατέρχομαι, come down, go down. ³ἐπίγειος, of the earth, earthly. ⁴ψυχικός, natural, wordly-minded. ⁵δαιμονιώδης, demonic, devilish. ⁶ζῆλος, ου, ὁ, zeal, jealousy. ⁻ἐριθεία, ας, ἡ, rivalry, ambition. ⁸ἀκαταστασία, ας, ἡ, distrurbance, disorder. ⁹φαῦλος, worthless, bad. ¹⁰ πρᾶγμα, τος, τό, deed, matter. ¹¹ ἀγνός, pure, holy. ¹² ἔπειτα, then, after this. ¹³ εἰρηνικός, peaceable, peaceful. ¹⁴ ἐπεικής, yielding, gentle. ¹⁵ εὐπειθής, compliant, obedient. ¹⁶ μεστός, full. ¹⁻ ἔλεος, ους, ὁ, pity, mercy. ¹8 ἀδιάκριτος, unwavering, unambiguous. ¹⁰ ἀνυπόκριτος, sincere, without hypocrisy. ²⁰ πόθεν, from where? whence. ²¹ πόλεμος, ου, ὁ, war, battle. ²² μάχη, ης, ἡ, fight, conflict. ²² ἐντεῦθεν, hence, on each side. ²⁴ ἡδονή, ῆς, ἡ, pleasure, lust. ²⁵ στρατεύομαι, make war, hence to serve as a soldier. ²⁶ ἐπιθυμέω, desire, long for. ²⁻ φονεύω, kill, murder. ²² ζηλόω, be zealous, am jealous. ²⁰ ἐπιτυγχάνω, obtain, attain. ³⁰ μάχομαι, fight, quarrel. ³¹ πολεμέω, wage war, make war. ³² διότι, because, on this account. ³³ κακῶς, badly, evilly. ³⁴ δαπανάω, spend, spend freely. ³⁵ μοιχός, οῦ, ὁ, adulterer. ³⁶ μοιγαλίς, ίδος, ἡ, adulteress.

Byzantine NT Υακώβου 4:5

οὐκ οἴδατε ὅτι ἡ φιλία¹ τοῦ κόσμου ἔχθρα² τοῦ θεοῦ ἐστίν; Ὁς ἄν οὖν βουληθῆ φίλος³ εἶναι τοῦ κόσμου, ἐχθρὸς τοῦ θεοῦ καθίσταται.⁴ "Η δοκεῖτε ὅτι κενῶς⁵ ἡ 5 γραφὴ λέγει; Πρὸς φθόνον⁶ ἐπιποθεῖ⁻ τὸ πνεῦμα ὁ κατώκησεν ἐν ἡμῖν. Μείζονα 6 δὲ δίδωσιν χάριν: διὸ λέγει, Ὁ θεὸς ὑπερηφάνοις⁶ ἀντιτάσσεται,᾽ ταπεινοῖς⁶ δὲ δίδωσιν χάριν. Ὑποτάγητε οὖν τῷ θεῷ: ἀντίστητε¹¹ δὲ τῷ διαβόλῳ, καὶ 7 φεύξεται¹² ἀφ᾽ ὑμῶν. Ἐγγίσατε τῷ θεῷ, καὶ ἐγγιεῖ ὑμῖν: καθαρίσατε χεῖρας, 8 ἀμαρτωλοί, καὶ ἀγνίσατε¹³ καρδίας, δίψυχοι.¹⁴ Ταλαιπωρήσατε¹⁵ καὶ πενθήσατε 9 καὶ κλαύσατε: ὁ γέλως¹⁻ ὑμῶν εἰς πένθος¹⁶ μεταστραφήτω,¹⁰ καὶ ἡ χαρὰ εἰς κατήφειαν.²⁰ Ταπεινώθητε²¹ ἐνώπιον τοῦ κυρίου, καὶ ὑψώσει²² ὑμᾶς.

¹ φιλία, ας, ἡ, friendship, love. ² ἔχθρα, ας, ἡ, enmity, hostility. ³ φίλος, ου, ὁ, loving, friend. ⁴ καθίστημι, set, constitute. ⁵ κενῶς, no purpose, in vain. ⁶ φθόνος, ου, ὁ, envy, grudge. ⁷ ἔπιποθέω, long for, strain after. ⁸ ὑπερήφανος, arrogant, haughty. ⁹ ἀντιτάσσομαι, range in battle against, oppose. ¹⁰ ταπεινός, humble, downcast. ¹¹ ἀνθίστημι, resist, oppose. ¹² φεύγω, flee, escape. ¹³ ἀγνίζω, purify, cleanse. ¹⁴ δίψυχος, double-minded, hesitating. ¹⁵ ταλαιπωρέω, endure hardship, be miserable. ¹⁶ πενθέω, mourn, lament. ¹⁷ γέλως, ωτος, ὁ, laughter. ¹⁸ πένθος, ους, τό, mourning, sorrow. ¹⁹ μεταστρέφω, change, turn (about). ²⁰ κατήφεια, ας, ἡ, gloominess, dejection. ²¹ ταπεινόω, humble, humiliate. ²² ὑψόω, lift up, exalt.

Ἰακώβου 4:11 Byzantine NT

Μὴ καταλαλεῖτε¹ ἀλλήλων, ἀδελφοί. Ὁ καταλαλῶν¹ ἀδελφοῦ, καὶ κρίνων τὸν 11 ἀδελφὸν αὐτοῦ, καταλαλεῖ¹ νόμου, καὶ κρίνει νόμον: εἰ δὲ νόμον κρίνεις, οὐκ εἶ ποιητὴς² νόμου, ἀλλὰ κριτής.³ Εἶς ἐστὶν ὁ νομοθέτης,⁴ ὁ δυνάμενος σῶσαι καὶ 12 ἀπολέσαι: σὺ δὲ τίς εἶ ὃς κρίνεις τὸν ἕτερον;

Άγε νῦν οἱ λέγοντες, Σήμερον καὶ αὔριον πορευσώμεθα εἰς τήνδε τὴν πόλιν, καὶ 13 ποιήσωμεν ἐκεῖ ἐνιαυτὸν ἔνα, καὶ ἐμπορευσώμεθα, καὶ κερδήσωμεν: οἴτινες 14 οὐκ ἐπίστασθε τὸ τῆς αὔριον. Ποία γὰρ ἡ ζωὴ ὑμῶν; Ἀτμὶς γὰρ ἔσται ἡ πρὸς ὀλίγον φαινομένη, ἔπειτα δὲ καὶ ἀφανιζομένη. Αντὶ τοῦ λέγειν ὑμᾶς, 15 Ἐὰν ὁ κύριος θελήση, καὶ ζήσωμεν, καὶ ποιήσωμεν τοῦτο ἢ ἐκεῖνο. Νῦν δὲ 16 καυχᾶσθε ἐν ταῖς ἀλαζονείαις ὑμῶν: πᾶσα καύχησις τοιαύτη πονηρά ἐστιν. 17 Εἰδότι οὖν καλὸν ποιεῖν καὶ μὴ ποιοῦντι, ἁμαρτία αὐτῷ ἐστίν.

¹ καταλαλέω, speak evil of, slander. ²ποιητής, οῦ, ὁ, maker, doer. ³ κριτής, ου, ὁ, judge. ⁴νομοθέτης, ου, ὁ, lawgiver, legislator. ⁵ αὔριον, tomorrow. ⁶ ὅδε, this (here), this here. ⁷ ἐνιαυτός, οῦ, ὁ, year. ⁸ ἐμπορεύομαι, engage in business. ⁹ κερδαίνω, gain, win. ¹⁰ ἐπίσταμαι, understand, know. ¹¹ ἀτμίς, ίδος, ἡ, vapor, breath. ¹² ἔπειτα, then, after this. ¹³ ἀφανίζω, destroy, cause to disappear. ¹⁴ ἀντί, instead of, in place of. ¹⁵ ἀλαζονεία, ας, ἡ, pretension, arrogance. ¹⁶ καύχησις, εως, ἡ, boasting, act of boasting.

Byzantine NT Taxώβου 5:2

Άγε νῦν οἱ πλούσιοι, κλαύσατε ὁλολύζοντες ἐπὶ ταῖς ταλαιπωρίαις ὑμῶν ταῖς 5 ἐπερχομέναις. Ὁ πλοῦτος ὑμῶν σέσηπεν, καὶ τὰ ἱμάτια ὑμῶν σητόβρωτα 2 γέγονεν: ὁ χρυσὸς ὑμῶν καὶ ὁ ἄργυρος κατίωται, καὶ ὁ ἰὸς ἱ αὐτῶν εἰς 3 μαρτύριον ὑμῖν ἔσται, καὶ φάγεται τὰς σάρκας ὑμῶν ὡς πῦρ. Ἐθησαυρίσατε ἐ ἐν ἐσχάταις ἡμέραις. Ἰδού, ὁ μισθὸς ἱ τῶν ἐργατῶν ἱ τῶν ἀμησάντων ἱ τὰς 4 χώρας ὑμῶν, ὁ ἀπεστερημένος ἱ ἀφ' ὑμῶν, κράζει: καὶ αὶ βοαὶ τῶν θερισάντων εἰς τὰ ὧτα κυρίου Σαβαὼθ ἐ εἰσεληλύθασιν. Ἐτρυφήσατε ἐπὶ 5 τῆς γῆς καὶ ἐσπαταλήσατε: ἐθρέψατε λας καρδίας ὑμῶν ὡς ἐν ἡμέρα σφαγῆς. Κατεδικάσατε, ε ἐφονεύσατε τὸν δίκαιον: οὐκ ἀντιτάσσεται ὑμῖν.

¹πλούσιος, rich. ² δλολύζω, cry out, wail. ³ ταλαιπωρία, ας, ή, distress, misery. ⁴ ἐπέρχομαι, come to or upon, approach. ⁵πλοῦτος, ου, ό, wealth, riches. ⁶ σήπω, decay, rot. ⁷ σητόβρωτος, moth-eaten. ⁸χρυσός, οῦ, ό, gold, anything made of gold. ⁹ ἄργυρος, ου, ό, silver, silver as a metal. ¹⁰ κατιόω, rust. ¹¹ ἰός, οῦ, ό, rust, poison. ¹² μαρτύριον, ου, τό, testimony, witness. ¹³ θησαυρίζω, lay up, store up. ¹⁴ μισθός, οῦ, ό, wages, reward. ¹⁵ ἐργάτης, ου, ό, workman, laborer. ¹⁶ ἀμάω, harvest, collect. ¹⁷ χώρα, ας, ή, land, region. ¹⁸ ἀποστερέω, defraud, deprive of. ¹⁹ βοή, ῆς, ή, outcry, shout. ²⁰ θερίζω, reap, gather. ²¹ σαβαώθ, hosts, armies. ²² τρυφάω, live for pleasure, revel. ²³ σπαταλάω, live extravagantly. ²⁴ τρέφω, make to grow, nourish. ²⁵ σφαγή, ῆς, ή, slaughter, sacrifice. ²⁶ καταδικάζω, pass sentence upon, condemn. ²⁷ φονεύω, kill, murder. ²⁸ ἀντιτάσσομαι, range in battle against, oppose.

Τακώβου 5:7 Byzantine NT

Μακροθυμήσατε οὖν, ἀδελφοί, ἔως τῆς παρουσίας² τοῦ κυρίου. Ἰδού, ὁ γεωργὸς³ 7 ἐκδέχεται⁴ τὸν τίμιον⁵ καρπὸν τῆς γῆς, μακροθυμῶν¹ ἐπ' αὐτόν, ἔως λάβη ὑετὸν⁶ πρώϊμον⁻ καὶ ὄψιμον.⁵ Μακροθυμήσατε¹ καὶ ὑμεῖς, στηρίξατε² τὰς 8 καρδίας ὑμῶν, ὅτι ἡ παρουσία² τοῦ κυρίου ἤγγικεν. Μὴ στενάζετε¹ κατ' 9 ἀλλήλων, ἀδελφοί, ἴνα μὴ κριθῆτε: ἰδού, ὁ κριτὴς¹ πρὸ τῶν θυρῶν ἔστηκεν. 10 Ὑπόδειγμα¹² λάβετε, ἀδελφοί μου, τῆς κακοπαθείας,¹³ καὶ τῆς μακροθυμίας,¹⁴ τοὺς προφήτας οἱ ἐλάλησαν τῷ ὀνόματι κυρίου. Ἰδού, μακαρίζομεν¹⁵ τοὺς 11 ὑπομένοντας:¹⁶ τὴν ὑπομονὴν Ἰὼβ ἠκούσατε, καὶ τὸ τέλος κυρίου ἴδετε, ὅτι πολύσπλαγχνός¹⁻ ἐστιν καὶ οἰκτίρμων.¹⁵

Πρὸ πάντων δέ, ἀδελφοί μου, μὴ ὀμνύετε, ^{10} μήτε τὸν οὐρανόν, μήτε τὴν γῆν, ^{12} μήτε ἄλλον τινὰ ὅρκον: ^{20} ἤτω δὲ ὑμῶν τὸ ναί, ναί, καὶ τὸ οὔ, οὔ: ἵνα μὴ εἰς

¹ μακροθυμέω, be patient, suffer long. ² παρουσία, ας, ή, presence, coming. ³ γεωργός, οῦ, ὁ, farmer, worker of the soil. ⁴ ἐκδέχομαι, await, expect. ⁵ τίμιος, precious, honorable. ⁶ ὑετός, ου, ὁ, rain. ⁷ πρώϊμος, dawning, early. ⁸ ὄψιμος, ου, ὁ, late rain, spring rain. ⁹ στηρίζω, establish, fix firmly. ¹⁰ στενάζω, groan (internally), sigh deeply. ¹¹ κριτής, ου, ὁ, judge. ¹² ὑπόδειγμα, τος, τό, copy, example. ¹³ κακοπάθεια, ας, ή, suffering, affliction. ¹⁴ μακροθυμία, ας, ή, long-suffering, patience. ¹⁵ μακαρίζω, consider blessed, happy. ¹⁶ ὑπομένω, tarry, endure. ¹⁷ πολύσπλαγχνος, sympathetic, compassionate. ¹⁸ οἰκτίρμων, merciful, compassionate. ¹⁹ ὀμνύω, swear, take an oath. ²⁰ ὅρκος, ου, ὁ, oath.

Byzantine NT Ιακώβου 5:13

ύπόκρισιν¹ πέσητε.

Κακοπαθεί² τις ἐν ὑμῖν; Προσευχέσθω. Εὐθυμεί³ τις; Ψαλλέτω.⁴ Άσθενεῖ τις ἐν 13 ὑμῖν; Προσκαλεσάσθω⁵ τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας, καὶ προσευξάσθωσαν ἐπ' αὐτόν, ἀλείψαντες αὐτὸν ἐλαίω² ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου: καὶ ἡ εὐχὴ τῆς πίστεως σώσει τὸν κάμνοντα, καὶ ἐγερεῖ αὐτὸν ὁ 15 κύριος: κἄν¹ ἀμαρτίας ἡ πεποιηκώς, ἀφεθήσεται αὐτῷ. Ἐξομολογεῖσθε¹ 16 ἀλλήλοις τὰ παραπτώματα,² καὶ εὔχεσθε¹³ ὑπὲρ ἀλλήλων, ὅπως ἰαθῆτε.¹⁴ Πολὺ ἰσχύει¹ δέησις¹ δικαίου ἐνεργουμένη.¹ Ἡλίας ἄνθρωπος ἡν ὁμοιοπαθὴς 17 ἡμῖν, καὶ προσευχῆ προσηύξατο τοῦ μὴ βρέξαι:¹ καὶ οὐκ ἔβρεξεν¹ ἐπὶ τῆς γῆς ἐνιαυτοὺς² τρεῖς καὶ μῆνας² ἔξ.² Καὶ πάλιν προσηύξατο, καὶ ὁ οὐρανὸς ὑετὸν² 18 ἔδωκεν, καὶ ἡ γῆ ἐβλάστησεν² τὸν καρπὸν αὐτῆς.

¹ ὑπόκρισις, εως, ἡ, hypocrisy. ² κακοπαθέω, suffer hardship, misfortune. ³ εὐθυμέω, be cheerful, am cheerful. ⁴ ψάλλω, sing, sing praise. ⁵ προσκαλέω, summon. ⁶ ἀλείφω, anoint. ⁷ ἔλαιον, ου, τό, olive oil. ⁸ εὐχή, ῆς, ἡ, prayer, vow. ⁹ κάμνω, be weary, ill. ¹⁰ κἄν, and if, even if. ¹¹ ἔξομολογέω, confess, profess. ¹² παράπτωμα, τος, τό, trespass, falling away. ¹³ εὔχομαι, pray, wish. ¹⁴ ἰάομαι, heal. ¹⁵ ἰσχύω, be strong, able. ¹⁶ δέησις, εως, ἡ, entreaty, prayer. ¹⁷ ἐνεργέω, work, effect. ¹⁸ ὁμοιοπαθής, with the same nature. ¹⁹ βρέχω, send rain, rain. ²⁰ ἐνιαυτός, οῦ, ὁ, year. ²¹ μήν, ὁ, month, certainly. ²² ἔξ, six, 6. ²³ ὑετός, ου, ὁ, rain. ²⁴ βλαστάνω, sprout, produce.

Τακάβου 5:19 Byzantine NT

Άδελφοί, ἐάν τις ἐν ὑμῖν πλανηθῆ ἀπὸ τῆς ἀληθείας, καὶ ἐπιστρέψη τις αὐτόν, 19 γινωσκέτω ὅτι ὁ ἐπιστρέψας ἁμαρτωλὸν ἐκ πλάνης¹ ὁδοῦ αὐτοῦ σώσει ψυχὴν ἐκ θανάτου, καὶ καλύψει² πλῆθος ἁμαρτιῶν.

 $^{^1\}pi$ λάνη, ης, ἡ, wandering, error. ^{2} καλύπτω, cover, veil.